

Список використаних джерел:

1. <https://content.hneu.edu.ua/s/Sx1eP17G->
2. <https://osvitoria.media/news/google-classroom-instruktsiya-yak-samostijno-stvoryuvaty-onlajn-kursy/>
3. <https://ua.izzi.digital/#/>

Марцин Світлана Олександрівна

доцент кафедри українознавства і лінгводидактики

ХНПУ імені Г.С. Сковороди

кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: martsin_sveta@ukr.net

ТЕКСТОЦЕНТРИЧНИЙ ПІДХІД НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Проблема формування й розвитку граматичних навичок і вмінь є однією з найважливіших у процесі навчання української мови як іноземної, тому потребує пошуку оптимальних й ефективних методів навчання граматики. Основні засади навчання граматики української мови як іноземної висвітлено в наукових працях З. Мацюк, Л. Паламар, О. Антонів, С. Соколової, О. Тростинської, Е. Копилової, Л. Шиянюк та інші науковців.

Ця тема є актуальною, адже сформованість у здобувачів граматичних навичок – це можливість висловлювати свої думки в усній та письмовій формах, а також розуміти викладені іншими людьми думки, що важливо для процесу комунікації. Для формування граматичних компетентностей ми пропонуємо застосовувати текстоцентричний підхід.

Текстоцентричний підхід допоможе здобувачеві освіти засвоїти мовні знання, сформувані мовленнєві вміння та навички, осягнути структуру тексту й функції мовних одиниць у ньому, що сприяє формуванню й розвитку граматичних компетентностей [2]. Вивчення будь-яких мовних одиниць може здійснюватися на основі тексту, що дасть змогу поєднати засвоєння

лінгвістичних знань із формуванням мовленнєвих умінь і навичок. Використання текстоцентричного підходу на уроках української мови як іноземної дає можливість реалізувати теоретичні знання на практиці.

Щоб правильно дібрати текст, потрібно враховувати особливості іншомовної аудиторії (твір повинен мати оптимальний обсяг, бути цікавим для молоді й доступним за лексико-граматичним наповненням); потенціал тексту для розвитку комунікативно-мовленнєвих умінь (можливість створення діалогів, монологів, полілогів, рольових ігор, проведення дискусії за матеріалом твору). Тексти для занять можна дібрати з художньої літератури або публіцистики, чи їх може скласти викладач самостійно відповідно до виучуваної мовної теми. Наприклад, під час вивчення теми «Числівник» можна використати текст «Мій день», у якому по часово розписати, що робить студент протягом дня, використовуючи числівники на позначення часу. Для розгляду теми «Поєднання числівника з іменником» можна використати текст «Я в магазині», де розповісти, скільки і що купив студент-іноземець. Вивчення теми «Дієслово» буде доречним з текстом «Що я роблю у вихідні» та ін.

До кожного тексту потрібно розробити вправи. Наприклад, за класифікацією Зозулі І. Є., яка пропонує для формування вмій осмислення інформації тексту поділяти завдання на *дотекстові (передтекстові), притекстові й післятекстові* [1]. Завдання до тексту повинні відповідати рівню знань з української мови здобувачів, а також бути спрямованими на вивчення лексики та граматики.

Отже, текстоцентричний підхід на заняттях української мови як іноземної сприяє формуванню граматичної компетентності іноземних здобувачів, що допоможе їм використовувати ті чи ті граматичні форми у процесі іншомовного спілкування. Читання текстів допомагає усвідомити особливості системи української мови, розвиває комунікативні компетентності, підвищує інтерес до оволодіння українською мовою.

Список використаних джерел:

1. Зозуля І. Є. Навчання читання іноземних студентів україномовних текстів (початковий етап). *Закарпатські філологічні студії*, 5, (Т. 1), 2018. С. 20-25.

2. Шиянюк Л. В. Текст як засіб формування україномовної комунікативної компетентності студентів навчальних закладів нефілологічного профілю. *Педагогічні науки: зб. наук. праць / Херсонський держ. ун-т; відп. ред. проф. Є.С. Барбіна*. Херсон: ХДУ, 2009. Вип. 52. С. 398-404.

Міносян Андрій Сергійович

*професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» ДБТУ,
кандидат історичних наук, доцент
e-mail: minosian02@gmail.com*

Варипаєв Олексій Михайлович

*доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» ДБТУ,
кандидат філософських наук, доцент
e-mail: varypaev@ukr.net*

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА КОМПОНЕНТА У НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Зміни, що відбуваються в освітньому середовищі, актуалізують проблему посилення ролі гуманітарних дисциплін на сучасному етапі. Черговим доказом відсутності належної уваги з боку суспільства та влади стала російсько-українська війна. Загальновідомо, що слабкість і навіть відсутність деінде національної ідеології автоматично створює умови для появи та затвердження іншої, ворожої, що ми й спостерігали протягом усіх часів існування нашої держави. Особливої гостроти ця тема набула після подій 2014 року, коли у суспільстві не знайшлося необхідної підтримки щодо посилення державної політики з розвитку світоглядних дисциплін. Поодинокі заяви, коментарі, рішення авторитетних фахівців, громадських організацій і т.п. не мали відповідного впливу щодо прийняття та затвердження стратегічних рішень в діяльності влади. Серед іншого, згадуються рекомендації учасників Всеукраїнського наукового семінару від 05.12.2019 р, організатором якого стала кафедра українознавства ХНАДУ, де прямо було вказано на